

Cáin Ioncaim agus CBL

Bileog Oibre le haghaidh
Gníomhaíocht Scoláirí

1

Gníomhaíocht 1

Bunaithe ar do chuid eolais ó **Aonad 5: Seirbhísí ÍMAT** ar líne, líon isteach na bearnaí sna habairtí seo thíos.

Gníomhaíocht 1 Aonad 5 – Dul Siar

- Líon isteach na bearnaí sna habairtí seo thíos.

Chun do chéad phost a chlárú, is gá duit úsáid a bhaint as **m**_____ - ardán ar líne na gCoimisinéirí Ioncaim. Beidh ort sonraí ar leith a chur san áireamh: uimhir chlárúcháin an **f**_____, meastachán d'i_____ iomlán agus an **d**_____ a thosaíonn do phost.

Nuair a bheidh na sonraí seo ag na Coimisinéirí Ioncaim, úsáideann siad Fógra **P**_____ na gCoimisinéirí Ioncaim le cur in iúl do d'fhostóir an méid cánach is gá duit a íoc le haghaidh Cáin Ioncaim, **M**_____ agus ÁSPC. Gheobhaidh tú do phá lúide na ha_____ seo.

Daoine atá féin-f_____ agus daoine aonair atá cláraithe chun Cáin **M**_____ Áitiúil a íoc, cláraíonn siadsan ar an ardán seo freisin.

3

Gníomhaíocht 2

Gníomhaíocht 2 Sceideal D – Ioncam Gnó

- Meaitseáil uimhir an cháis leis an míniú ceart

Cás	Míniú
I	A Ús nach ngearrtar cáin air agus ioncam eachtrach
II	B Ioncam cíosa
III	C Ioncam ó cheird
IV	D Ioncam ó ghairm
V	E Ioncam a ngearrtar cáin air agus ioncam ilghnéitheach

Cás I	Cás II	Cás III	Cás IV	Cás V

8

Gníomhaíocht 3

Léigh na ráitis seo thíos agus aithin an bhfuil siad fíor nó bréagach.

Gníomhaíocht 3 Cáin Ioncaim – Dul Siar

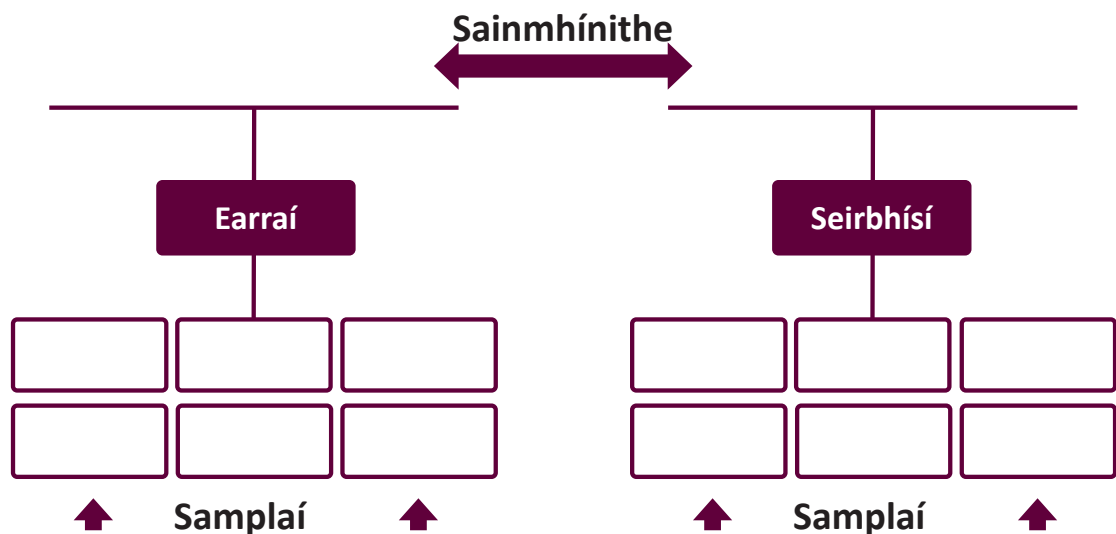
Ráiteas	Fíor / Bréagach
1 Úsáidtear an córas ÍMAT chun ioncam a bhailiú ó dhaoine féinfhostaithe	
2 Ioncam comhlán + Costais = Ioncam glan	
3 Is é an spriocdháta Íoca agus Tíolactha ná an 31 Deireadh Fómhair	
4 Baineann Sceideal D le hioncam gnó	
5 Is sampla é ioncam cíosa d'ioncam ÍMAT do dhuine aonair	

18

Gníomhaíocht 4

Oibríonn scoláirí ina mbeirteanna chun earraí agus seirbhísí a aithint agus chun sampla a chur ar fáil do gach ceann.

Gníomhaíocht 4 Earraí agus Seirbhísí

20

Gníomhaíocht 5

Gníomhaíocht 5 Bunachar CBL

- Ag baint úsáid as an [mBunachar Sonraí do Rátaí CBL](#), faigh na rátaí CBL a bhaineann leis na hearraí agus na seirbhísí seo thíos. Roghnaigh **dhá** earra/sheirbhís bhreise agus déan taifead ar na rátaí CBL atá i bhfeidhm.

Earra / Seirbhís	Ráta CBL
1 Táillí ailtire	
2 Adhlacóir	
3 Fáinní (seodra)	
4 Uibheacha	
5 Millín péinte	
6 Málalá láimhe	
7 Beir leat (béilf bruite)	
8 Físchluichí	
9	
10	

26

Gníomhaíocht 6

Gníomhaíocht 6

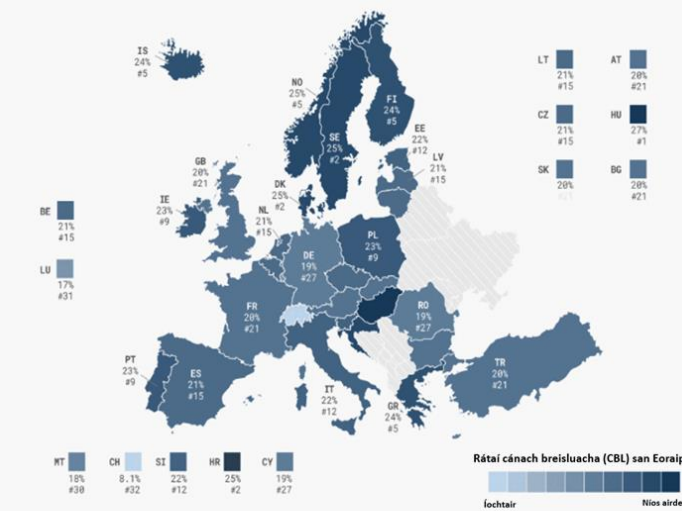
Rátaí CBL san Eoraip

Rátaí caighdeánacha cánach breisluacha (CBL) i gContaetha Eorpacha agus sa Ríocht Aontaithe, amhail Eanáir 2024

1. Cén tír AE a fhorchuireann an ráta CBL is airde?

2. Cén tír AE a fhorchuireann an ráta CBL is ísle?

3. Céard é an ráta caighdeánach CBL in Éirinn?

4. Ainmnigh na tíortha leis na giorrúcháin seo: (i) BE, (ii) IT, (iii) PT?

5. Cad é an ráta caighdeánach CBL (i) sa Ghearmáin agus (ii) san Fhionlainn?

6. Cé mhéad tír atá san Aontas Eorpach?

27

Sources: European Commission, "Taxes in Europe Database v3," and Richard Asquith, "VAT & GST rates 2023"

1.	4. (i)	(ii)	(iii)
2.	5. (i)	(ii)	
3.	6.		